

פּרה וְחורש בה, או חמור ומחמר אחריו, שכולם רואים ויודעים שזה היה של הנגזל, חייבין להחזיר, מפני כבוד אביהן.

הרי שרבי סובר שהמשנה מדברת כשהגזילה קיימת?

ומתריצין: אלא, אמר רבא: כי שכיבנא, כשאמות, רבי אושעיא נפק לותי, הוא יצא לקראתי, היות דתריצנא מתניתין כוותיה. משום שאני רגיל לתרץ משניות שרבי סתם ולא פירש, על פי ברייתות ששנה רבי אושעיא.

דתני רבי אושעיא: הגוזל ומאכיל את בנו, פטורין מלשלם.

הניח לפניהם גזילה קיימת שהשאיר להם את הגזילה, והיא עדיין קיימת שלא אכלוה לאחר מותו, והנגזל תובע מהם את הגזילה חייבין להחזירה, משום שרשות יורש לאו כרשות לוקח דמי, ואין כאן שינוי רשות אלא יאוש בלבד שאינו קונה בגזילה.

אין הגזילה קיימת שאכלוה אחרי מותו פטורין מלשלם כיון שהם לא גזלוה.

הניח להם אביהם אחריות נכסים שהוריש להם קרקעות חייבין לשלם משום

היה דבר שיש בו אחריות, חייבין לשלם, וסוברת הגמרא שכוונת המשנה, שאם היתה הגזילה דבר הניכר לרבים ורואים אותה תמיד כגון בגד או קרקע, חייבים היורשים להחזיר אותה לבעלים מפני כבוד אביהן, שלא יאמרו האנשים זה הבגד שפלוגי אביהם גזל.

מכלל זה אנו למדים, דרישא, שגם הרישא של המשנה, בגזילה קיימת עסקין. שהגזילה עדיין קיימת ולא נאכלה, וקשיא לרבא, שהעמיד את המשנה כשהיורשים אכלו את הגזילה?

ומתריצין: אמר לך רבא: לא זו כוונת המשנה בסיפא, אלא הכי קאמר התנא במשנה: אם הניח להם אביהם אחריות נכסים, שהוריש להם קרקעות, הרי הם חייבין לשלם אף על פי שאכלו את הגזילה, משום שהקרקעות ההם משועבדים עוד מחיי אביהם לנגזל. ולעולם המשנה מדברת כשהיתומים אכלו את הגזילה.

ומקשינן: והא מתני ליה רבי לרבי שמעון בריה, רבי שנה וביאר לרבי שמעון בנו, שמשנתנו האומרת שאם היתה הגזילה דבר שיש בו אחריות חייבין לשלם, לא מדובר בה שהגזילה היתה דבר שיש בו אחריות ממש, דהיינו קרקעות, אלא אפילו אם היתה

קנויה היא. שהרי אילו נתנה הגוזלן או מכרה לאחר היה קונה אותה ביחד עם היאוש שקדם לו, הלכך כשהניח לפניהם וסבורין שהיא של אביהם פטורין לגמרי, דאהני האי שינוי רשות כל דהו (של היתומים), אף שרשות יורש לאו כרשות לוקח דמי) שלא ישלמו כלום כשאכלוה.

ותירץ דשאני שאולה שכיון שאילו נתנה השואל או מכרה לאחר היתה חוזרת למשאל לכן גם עתה שאכלוה היתומים אף על פי שסבורים שהיא של אביהם, מכל מקום פרה של משאל אכלו. הלכך משלמין דמי בשר בזול לפחות. אבל כאן שהבעלים כבר נתייאשו, אף שיאוש לבד אינו קונה, מכל מקום קנויה ואינה